

Michał Kapias

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Sprawozdanie
z konferencji naukowej
Media w rodzinie w perspektywie społeczno-pastoralnej
Uniwersytet Ekonomiczny, Katowice, 11 maja 2017 r.

Problematyka rodziny to z pewnością jeden z istotniejszych problemów współczesnego świata. Ukazało się ostatnio wiele publikacji na temat kryzysu rodziny, jej zagrożeń i trudności. Wydaje się jednak, iż tematyka ta jest stale aktualna, albowiem kłopoty, z jakimi współcześnie zmagają się rodziny, niestety stale się mnożą i pogłębiają.

Nie należy się więc dziwić, iż na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach w dniu 11 maja 2017 roku podjęto naukowy namysł nad tymi kwestiami. Jednak przy bliższym zapoznaniu pewne zdumienie może wywołać fakt, że konferencja ta została zrealizowana wspólnie z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W ten sposób wpisuje się ona w coroczny cykl spotkań obu środowisk, w czasie których podejmowana jest refleksja nad istotnymi kwestiami ujętymi w perspektywie społeczno-pastoralnej. Tym razem do współpracy zaproszono także Wyższą Szkołę Humanitas z Sosnowca.

W poprzednich latach omawiano zagadnienia: pracy, zjawiska *homo oeconomicus*, wykluczenia społecznego, jak również osób starszych w społeczeństwie. W tym roku debaty dotyczyły problematyki mediów w rodzinie. Po raz pierwszy także – ze względu na zaproszonych gości – była to konferencja mającą wymiar międzynarodowy.

Prezentowane wykłady poruszały różną tematykę, każdorazowo jednak koncentrowały się na wpływie, jaki współczesne media wywierają na nasze rodziny. Prof. G. Łęcicki z UKSW w Warszawie w swej eseistycznej refleksji wskazywał

na szanse i zagrożenia, jakie płyną z korzystania z telewizji oraz z Internetu. Przedstawiał zagrożenia, jakie wiążą się z używaniem tych mediów coraz częściej wyłącznie jako formy dostarczania rozrywki. Dodatkowym mankamentem może stać się fakt trywializowania zła prezentowanego na ekranach telewizorów i monitorów komputerowych oraz bezrefleksyjnego odbierania podawanych informacji. W tym kontekście prelegent podkreślał ogromną potrzebę wprowadzenia edukacji medialnej w... samych mediach. Swą refleksję zakończył apelem, aby zamiast oglądać przeróżne wirtualne programy promujące zdrowy tryb życia, odłożyć pilot telewizyjny i samemu zacząć uprawiać realny sport.

Na temacie Internetu skupiła się w szczególności prof. A. Pethe z UE w Katowicach. Kreśliła ona obraz rodziny objawiający się w świadectwach wiary publikowanych na stronach www. Podkreślała tym samym rolę *fides et audio*, czyli wiary, która rodzi się ze słyszenia – w tym przypadku wypowiedzi ludzi ukazujących się w „globalnej sieci”. Jej refleksja wskazywała na ogromną siłę przemiany osobowościowej, o jakiej mowa jest w licznych świadectwach religijnych, promujących fundamentalną siłę nadziei w życiu każdego człowieka.

Z kolei dr K. Wolotek-Ścińska, także z UE w Katowicach, analizowała wpływ reklam na wizję rodziny wśród dzieci i młodzieży. Okazuje się, że siła tych informacji jest tak ogromna, iż może w realny sposób „modyfikować” nie tylko poszczególne młodociane osoby, ale nawet całe rodziny. Bowiem aksjologiczny wymiar rodziny, to nie tylko mama – tata – dziecko, ale także dany produkt, podsuwany jako niezbędny atrybut szczęścia rodzinnego. W ten sposób rodzi się nowy fundament egzystencji: *habeo ergo sum* – posiadam, więc jestem. Aby walczyć z taką postawą konieczne trzeba podkreślać indywidualną wartość każdej osoby ludzkiej, niezależnie od posiadanych produktów.

Dwie osoby prezentowały także swe prace badawcze i ich wyniki. Mgr A. Kmon z UE w Katowicach wskazywała na rolę nowych mediów i ich wpływ na kształtowanie postaw u dzieci i młodzieży na przykładzie Chrześcijańskiego Ośrodka Edukacji i Kultury w Bielsku-Białej. Prezentowała tym samym ogromny wpływ tej instytucji na uczenie krytycznego podejścia do mediów i modelowanie właściwych postaw aksjologicznych.

Jednak chyba największe zainteresowanie wzbudziła praca badawcza zagranicznego gościa, przybyłego z Niemiec – dra S. Kiessiga, który wskazywał na walory wykorzystania mediów społecznościowych i ich wpływ na młodych ludzi w kontekście stosowania ich przez Kościół u naszych zachodnich sąsiadów. Prezentując wyniki swych analiz, wskazał na częstotliwość korzystania z tych mediów przez młodzież zarówno niemiecką, jak i polską.

Omówił istniejące różnice i podobieństwa. Swoje wystąpienie zakończył prezentacją stanowiska Kościoła wobec mediów w pracy duszpasterskiej. Na konferencję byli też zaproszeni goście zza południowej granicy, jednak nie udało im się na nią dojechać. Należy mieć nadzieję, iż ich referaty zostaną opublikowane w monografii, która stanie się owocem tego spotkania.

Konferencja, choć nie miała zbyt wielu uczestników, na trwałe wpisała się w kalendarz wzajemnej współpracy pomiędzy ekonomistami i teologami. Okazuje się bowiem, że mimo iż te dwie dyscypliny nauki leżą na wzajemnych antypodach, to jednak możliwa jest wspólna refleksja w dążeniu do odkrywania prawdy o współczesnym człowieku i świecie, w którym on egzystuje.